

דַּרְשֵׁתִי קַרְבַּתְךָ

על פי שיעורו של הרב איתן כהן שליט"א - השיעור נמסר בבית הכנסת פרי מגדים צפת ת"ו - במוצאי שבת חנוכה, פרשת מקץ, תשפ"ו

ברכות מאלופות לרה"ג הרב איתן כהן שליט"א לכבוד הכתרתו לרב הקהילה החשובה קהילת איגוד האברכים בעיה"ק טבריה ת"ו

שמונה שנים עושה סגולות לילדים...

סיפר איזה אברך, שמונה שנים לא זכיתי לילדים. אני יודע אם יש איזו סגולה שכתובה באחד הספרים שלא עשיתי אותה. כל הסגולות שבעולם, הכל עשיתי.

אמרו שיש איזה צדיק אחד שצריך לנסוע אליו ביום שישי, ושזה סגולה לתפוס שם את הידידת של הדלת, לקבל קבלות. עשיתי את זה. אמרו ככה - עשיתי. ואני ואשתי עושים ועושים, עד שיום אחד אשתי אומרת לי "די עם הסגולות שלך, שום דבר לא עוזר". מאותו זמן אמרתי תעזוב, אני כבר לא רוצה לספר לאשתי שום דבר.

זה היה אולי שלושה שבועות לפני חנוכה. מישהו אמר לי "תשמע, אצלנו במשפחה בדוק ומנוסה. כל מי שעושה את זה בטוח יהיו לו ילדים".

אמרתי לעצמי, אני לאשתי כבר לא אספר את זה.

מה זו הסגולה הזאת? אתה צריך להדליק נרות חנוכה בשמן זית שכתש אותו יהודי ירא שמיים. מזה תדליק את נרות החנוכה ותתפלל, זה בוודאי עובד.

טוב, איך אני עכשיו משיג דבר כזה? אני לא מכיר אנשים. כולם בדרך כלל בבית בד זה ערבים שעובדים. מאיפה אני אשיג בן אדם ירא שמיים?

שבוע אני מרים טלפונים מפה לשם. מצאתי איזה בן אדם אחד במושב אחרי באר שבע. הבן אדם הזה הוא מהדור... ה... בלי דור. הוא אוכל מהגינה שלו. מה שגדל בגינה הוא אוכל. הוא מגדל ביצים, מגדל עופות, תרנגוליים, וזה מה שהוא אוכל. הכל מהבית. הוא גם מכין שמן זית שלו פרטי.

יצרתי איתו קשר, נסעתי אליו. באמת אדם ירא שמיים, צדיק גדול, מתפלל, לומד. אמרתי "זה הבן אדם". אמרתי לו "תשמע, אמרו לי לעשות סגולה... אם אתה יכול לעזור לי".

אומר לי הבן אדם "בטח, אין בעיה. תשיג לי עשרה קילו של זיתים, אני עושה לך מזה בקבוק של שמן זית. אתה תדליק בזה נרות חנוכה".

אמרתי טוב. באמת הלכתי, לברר מי מוכר זיתים. בסוף מצאתי מי שמוכר זיתים. קניתי ממנו שק עשרה קילו של זיתים, ונסעתי לבן אדם.

כל הסיפור הזה ארך לי שבועיים. לנסוע אליו, עכשיו אני גם בר צפון, לנסוע אחרי באר שבע ולחזור, ועוד פעם לנסוע ולחזור. אבל מה לא עושים כדי לזכות לילדים? עשיתי הכל.

בקיצור, אמר לי הבן אדם "תהיה איתי, זו עבודה מהבוקר עד הלילה. זו לא עבודה שאתה חושב מכניסים יוצא איזה שמן. זו עבודה לכתוש את הזיתים, לרכך אותם, זה סוג של עבודה".

טוב, מה יש לי ברירה? ישבתי איתו. באתי מהנץ אנוחן כותשים את הזיתים, בלילה נגמר היום, קיבלתי ממנו בקבוק של שמן זית.

איזו הרגשה טובה הייתה לי. משהו טוב. עכשיו אתה יודע, זה לא שמן כמו שבחנויות, צלול. זה שמן מאוד עכור.

בקיצור, אני מגיע הביתה. החנוכה שלי נמצאת בוויטרינה, שמת' את הבקבוק אחרי החנוכה, שאף אחד לא ידע.

יום הראשון של נר חנוכה, שעה לפני תפילת מנחה, ירדתי למקווה. טבלתי תרי"ג טבילות. איזה ייחודים, איזה עניינים, מה אני אגיד. תפילת מנחה, ערבית, משהו משהו.

הניסיון הגדול

בקיצור, אני מגיע, אני כולי באורות. אני בא להדליק את השמן זית המיוחד. אני רואה שאשתי הקדימה אותי. הוציאה מהוויטרינה את החנוכה, שמה על השולחן. אני פותח את הוויטרינה, הבקבוק לא היה שם. טוב, אולי במטבח. הולך לחפש במטבח, אין בקבוק. אולי במקום אחר.

תוך כדי אשתי שואלת אותי "אתה מחפש משהו?"

אמרתי לה "כן, היה כזה בקבוק אחרי החנוכה, את ראית אותו?"

"בטח ראיתי אותו. זה בקבוק כולו עכור. אמרתי בטח פג תוקף לפני 200 שנה, מי יודע מתי הבאת אותו? שפכתי את כל השמן לכיור!"

הבן אדם אומר לאשתו "טוב, אני חייב לצאת, אני יוצא. אני רואה אנשים מדליקים נרות חנוכה ואני בוכה. בוכה. 'ריבונו של עולם, מה אתה רוצה ממני? מה?'

אני הולך, פתאום אני רואה איזה בית כנסת. נכנסתי לבית כנסת, אף אחד לא היה שם, כולם מדליקים נרות חנוכה. עמדתי ליד ההיכל. אמרתי 'ריבונו של עולם, אני לא מבין. אני רוצה לזכות לילדים. טרחתי שבועיים, אני טורח, ומה עשית לי עכשיו? שפכת לי את השמן הזה בתוך הכיור? למה אתה עושה לי את זה?'

בסוף אמרתי לאלוקים 'אלוקים, אני מקבל את הגזירה שלך. אני מקבל את זה ברצון'.

וזהו, הלכתי לסופר, קניתי שמן זית 20 שקל. באתי הביתה, הדלקתי נרות חנוכה. התחלתי לרקוד.

אשתי אומרת לי "מה אתה מתלהב?"

מה אני אספר לה? שבועיים הלכו לפח? מה אני אספר לה? שעמדתי בכזה ניסיון?

הישועה הגדולה

הדלקתי את הנרות חנוכה. מספר הבן אדם, עשרה חודשים - בדיוק. מהדלקת נר ראשון - נולדו לי תאומים!

אני שמונה שנים בוכה, קורע את השמיים למעלה, לא עוזר. אין סגולה בעולם שלא עשיתי, שבע שנים אני מדליק נרות חנוכה, מתפלל, לא עוזר. אבל כשעמדתי בניסיון כזה גדול, שבועיים של מתח, ושפכו לך את הכל לפח, אז הגיעה לי הישועה.

וזה כל המהות של חנוכה. כל המהות של הנס הזה, זה היה נס של מסירות נפש. תגיד, מה יש לך בכלל הווה אמינא ללכת להילחם? יש בזה שכל בכלל? כשאתה אומר לי 'בינים ביד מעטים', זה לא עשרה מול עשרים. זה עשרה מול מיליון.

אתה צודק, זה כשאין מסירות נפש. אבל כשיש מסירות נפש, אל תשאל שאלות עכשיו.

כל אחד מאיתנו, לפעמים שמונה שנים של עבודה מתקפלות ברגע אחד של החיים. בניסיון אחד של החיים. אתה יכול ברגע אחד לעלות עד למעלה.

לכן אנוחן בחנוכה נלמד לדעת לעמוד בניסיון. "אה, זה קשה לי מאוד". נכון. כמה שזה קשה לך יותר, האור נהיה יותר גדול.

אתה יודע מה זה שמונה שנים של תפילות, שמונה שנים של סגולות, תפילות, קברי צדיקים, שמונה שנים של עבודה. זה לא רגע אחד שבן אדם מתגבר.

הדלקת נרות חנוכה כמו תקיעת שופר

כותב רבי חיים פלאגי בספר "רפואה וחיים", אות ע"א, איזה דבר גדול, נורא: "כי בעת הדלקת הנרות נעשית עת רצון בשמיים, ומידת הדין מתבטלת, ומידת הרחמים מתעוררת על האדם, כמו הרחמים שמתעוררים בעת תקיעת שופר, שמהפכים את מידת הדין למידת הרחמים".

שמעתם? רבי חיים פלאגי. זה כמו הרחמים שמתעוררים בעת תקיעת שופר. ככה הוא כותב, וזה פחד פחדים. איזה רחמים זה. גדול.

שלום בית זה יותר גבוה...

ואף על פי כן, חז"ל אומרים, נר חנוכה ונר שבת - נר שבת עדיף. למה? מה יש שנר שבת עדיף? משום שלום בית.

תגיד, מה הכוונה שלום בית? אז רש"י כותב במקום שמה, במסכת שבת, שבני הבית מצטערים לישיב בחושך. זהו. זה מה שרש"י כותב, זה השלום בית. אני לא מבין. שיצטערו! אני לא מבין. יש לך פה עת רצון כמו תקיעת שופר!

מה חז"ל הקדושים אומרים לך... נכון. אף על פי כן, וותר על הכל. כי אתה לא יודע שכשאתה נכנס הביתה ואתה מאיר פנים, זה יותר מעת רצון בתקיעת שופר.

את זה אנוחן לא יודעים. אין על זה כסף, אז לא כותבים לנו את זה במודעות. אבל שתדע, חז"ל גילו לך פה. העת רצון שמתגלה כשאתה נכנס הביתה ואתה מחייך ואתה מאיר פנים - יותר גדול מכל נרות חנוכה. כולל "זאת חנוכה".

שבן אדם ידע להעריך כמה השלום גדול בעיני השם. לא מה שנראה לך. כי כמה שאתה מכיר, שאנשים עושים עסק מחנוכה. חז"ל הבינו, יש עסק יותר גדול מזה.

מעלת זוכות זיכוי הרבים

"וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו בהלל ובהודאה". צריכים להודות לקדוש ברוך הוא על כל הניסים שהוא עושה איתנו רגע רגע.

אז גם הפעם אני גם רוצה להודות לרב ישורון קובי על כל הטרחה שבאמת הוא טורח על השיעורים.

דבר ראשון, על השיעורים ב'קול הלשון'. אנוחן מגיעים היום כמעט כל חודש למאתיים שעות האזנה. לפעמים יותר, לפעמים פחות. בממוצע זה חמש עשרה שעות ביום ב'קול הלשון'. ישר כוח גדול.

דבר שני, זה העלון - 'דרשתי קרבתי'. העלון שהוא מוציא, מופץ, אמר לי חכם ששון, שרק הוא בעצמו מפיץ את זה ארבע מאות עותקים. מגיע לכל מקום.

דבר שלישי, זה השיעורים גם מצולמים, וניתן לצפות בהם בכמה מקומות, ושמעתי שהרבה אנשים מתחזקים דרך השיעורים שם.

עלון דרשתי קרבתי מחזק מאוד

התקשר אליי איזה יהודי אחד, כמדומני הרב הרשקוביץ, מנהל תלמוד תורה בהר יונה. הוא אומר לי "אתה יודע, נכנסתי לבית כנסת, מנחה של שבת, אני רואה עלון על השולחן. לקחתי, התחלתי לקרוא, מאוד נהנית. היה שם סיפור, זה היה פרשת כי תצא. יש שם סיפור על ארגון 'השיבון' מחוץ לארץ (מי שרוצה יראה בשיעור לפרשת כי

תצא תשפ"ו, שיעור מספר 108)*. אני מאוד התלהבתי מהסיפור הזה. התקשרתי לאבא שלי מוצאי שבת. 'אבא, יש לי סיפור בשבילך'. אבא שלי שמע את הסיפור, התחיל לבכות".

אמרתי "אבא שלי אשכנזי בוכה? אה... לא יכול להיות! בוכה מסיפור!"

אמרתי לעצמי "מהיום זה העלון שלי. אין לי עלון אחר".

הבן אדם אומר לי "תדע לך, אני פשוט מוציא את העלונים מהמחשב, בתלמוד תורה – רק העלון הזה נכנס. אני מחלק את זה לתלמידים, אני מוסר משם שיחות. תדע לך, אז הייתי מוסר מכל מיני רבנים, מסרתי מהעלון. אני אומר לך, הדברים האלו מתקבלים הכי טוב מכולם".

סיפר לי איזה אחד פה, הוא אמר לי "מאז שיצא העלון הזה, אין לי שלום בית".

"למה? אני לא יכול להיכנס הביתה בלי עלון!". הוא פגש אותי בטבריה והוא סיפר לי: "יום אחד באתי הביתה בלי עלון. אשתי אומרת 'אין כניסה'. אני שעה מסתובב, כל מאור חיים, לא היה. עד שהגעתי לפרי מגדים, וגם שם נגמר. עד שמצאתי עלון אחד, אחרי שעה שאני מסתובב, ואז היה לי אישור להיכנס הביתה".

* הסיפור בקצרה על ראש ארגון 'השיבנו' [הארגון הזה זכה להחזיר אלפי אנשים בתשובה]: פעם אחת ראש ישיבה מארץ ישראל התקשר אל ראש ארגון 'השיבנו', ובקש ממנו להחזיר בתשובה את בנו שנשר לגמרי. ולאחר מאמצים רבים הצליח להחזירו, וראש הישיבה הגיע מאי 'לחור' להודות לו. וביקש להוקיר טובה לראש הארגון. ראש הארגון בקש מראש הישיבה שאם רוצה להכיר לו טובה שיקשיב לסיפור שיספר לו, וכך סיפר ראש הארגון לראש הישיבה: כשהייתי ילד הייתי חלש מאוד בלימודים. לבסוף עם פרוטקציות גדולות הצליחו להכניס אותי לישיבה קטנה טובה מאוד. אבל את הלימודים כמובן לא הבנתי כלום. ולאחר כמה חודשים, תכננתי לצאת לעבוד. וכצעד אחרון ניסיתי לבקש מבחור טוב שילמד איתי ויעזור לי בלימודים, וכמעט אף אחד לא הסכים, ובסוף עשיתי תנאי עם ה' שאני נגיש לעוד בחור אחד ואם הוא ירצה לעזור לי בלימודים אני נשאר. וכך עשיתי וב"ה הבחור הסכים ללמוד איתי בשמחה. ולאחר שלשה חודשים של עזרה ממנו, הצלחתי כבר ללמוד בכוחות עצמי. והתחננתי בכחור ישיבה, ולמדתי בכלל, עד שראש הכולל אמר לי שרואה שיש לי גישה טובה לילדים ובקש ממני ללמוד עם ילדים, וכך למדתי פה ושם, ומשמם נפתח הארגון. וכל הוא מסיים את הסיפור, ואומר לראש הישיבה: "...רק שתדע שהבחור ההוא שהסכים ללמוד איתי זה היית אתה!".

מתוך שיעור לפרשת ויגש תשפ"ד (שיעור מספר 20)

רגע לפני שבת בדרך לאשדוד פנצ'ר בגלגל

סיפר איזה יהודי אחד, הוא ומשפחתו גרים בחיפה, והבת שלהם הנשואה הזמינה אותם לשבות אצלם באשדוד. הם – זוג של הורים, ועוד שישה ילדים. אמרו "אנחנו עכשיו ניפול על איזה זוג צעיר, שמונה נפשות". אז האמא אמרה לה "האוכל עליי, את תכניני כמה דברים אבל כל האוכל אני מכינה, ואנחנו נבוא עם האוטו, הכל יסתדר".

אמא הביאה גם פלטה, הביאה גם מיחס – כל מה שצריך להביא, היא מביאה את הכל. הם ביום ישי, פרשת וישב (תשפ"ד), נר שני של חנוכה, נוסעים. הגיעו להרצליה – הגלגל התפוצץ. הם רוצים להחליף גלגל, ורואים שבכלל אין להם כלים לפתוח את הברגים של הגלגל. התקשרו ל'ידידים'. הגיעו שישה אנשים מידידים. אין, הגלגל לא נפתח. מיסים פה מנסים שם, שום דבר לא נפתח.

הם מתקשרים: "תעשו טובה, אנחנו צריכים להגיע לאשדוד, נתקענו פה. מישהו יכול לבוא להציל?". הגיע איזה בן אדם מ'ידידים', בן אדם חילוני גמור. היה לו איזה מכשיר מיוחד, ובאמת הצליח: פתח את הגלגל, החליף, הכל היה בסדר.

אבל הם מסתכלים – חצי שעה עד השקיעה. הם מתקשרים לרב שלהם: "הרב, מה אנחנו עושים? עוד חצי שעה שבת?". אמר להם הרב "מה זה מה עושים? תיכנסו להרצליה, תדפקו באחת הדלתות, תבקשו לשבות בשבת. לנסוע לאשדוד? זה לא פיקוח נפש".

הבן אדם החילוני הזה, מ'ידידים', שומע את השיחה, אומר להם "מה הבעיה? תתארחו אצלי". אמרו לו "מה אצלך? זה שבת. אין נעשה אצלך?". אומר "תראו, אני אספר לכם מה שהיה – אני חרדי לשעבר, אני יודע את כל ההלכות של החרדים. מה אני אגיד לכם? מאז שנפטרה אשתי הייתי במשבר גדול, התחננתי עם גויה".

טוב, הוא התקשר לרב שלו, אומר לו "הרב, תגיד – אני אלך להתארח אצל איזה בן אדם שאשתו גויה?". אמר לו "אין לך מה לעשות, רק שם? זה מה שמצאת?". אבל החילוני ביקש מאוד "תבוא אליי, אני ממש מבקש שתבוא".

טוב, הוא – לא היה נעים לו. הגיע. עכשיו ברוך השם יש את כל האוכל באוטו. שמו את הפלטה והכינו את כל האוכל. ויצאו להתפלל. אומר "תשמע, אני כבר שנים לא התפללתי". אומר לו הבן אדם "אבל לכבודכם עכשיו נר חנוכה – הדלקתם לי בבית נרות חנוכה, נרות שבת. פעם ראשונה שאני מדליק נרות שבת ונרות חנוכה. אני בא איתכם לבית כנסת". הוא בא לבית כנסת. אחר כך בסעודה, איזה שירי שבת שרו!

במוצאי שבת, הגויה אומרת לו "אתה לא מתבייש?". אומרת לו "כזאת שבת טובה יש ליהודים, ואתה משאיר אותי גויה? איך יכול להיות? שבת כזאת טובה של היהודים, איזה כיף של שבת עברה עליי, איזה כיף! אני רוצה להתגייר, להיות כמו היהודים האלו. אני לא רוצה משתו אחר, אני רוצה שגם אתה תחזור להיות כמו היהודים האלו".

אומר "תשמע, הבן אדם הזה ירד למטה למטה, הכי למטה שאפשר. התחתן עם גויה. אבל אתה חושב שבזרע עולם שכח אותנו? לא שכח אותנו בורא עולם!".

"בורא עולם דאג לעשות פנצ'ר בגלגל, לקחת משפחה חרדית, להביא אותם בשבת לשמה, רק כדי לרומם אותי".

אז הוא אמר "אם יש איזה יהודי אחד שחושב שבזרע עולם לא אוהב אותנו – זה הסיפור שילמד אותנו עד כמה אלוקים אוהב כל אחד ואחד מאיתנו. גם אם התרחקת הכי הרבה שהתרחקת – אלוקים באמת אוהב כל אחד ואחד מאיתנו".

מה הצדיקים יעשו לעתיד לבוא עם כל הכסף הזה?

בפרשת מקץ מופיע שיוסף אסף את הכסף של כל העולם. וחז"ל אומרים במסכת פסחים (ק"ט ע"א): שלוש מטמוניות הטמין יוסף במצרים*.

שלושה מטמונים: אחד לקח אותו קורח. והמדרש כותב שהיה צריך שלוש מאות פרוטות רק להרים את המפתחות. איזה סכום זה צריך להיות? זה צריך להיות משהו... אתה יודע, אוצרות. כי אם יוסף אסף את כל הכסף מכל העולם – זה צריך להיות סכומים אדירים שאי אפשר לתאר אותם.

מטמון שני נתגלה לאנטונינוס, וזה עבר גם לרבי הקדוש. והמטמון השלישי, יתגלה לצדיקים לעתיד לבוא.

שואל הרב וואזנר: תגיד לי, ומה צדיקים לעתיד לבוא יעשו בכסף הזה? יקנו שוקולדים? בסדר, קורח עשה מה שעשה, אנטונינוס גם עשה. תבוא לצדיקים לעתיד לבוא, תביא להם כסף, יגידו לך מה אתה רוצה מאיתנו, מה נעשה בזה.

אומר הרב וואזנר: יוסף השאיר שלושה מטמוניות – הכוונה שלושה מהלכים בחיים של יוסף הצדיק:

מהלך ראשון, יוסף איך הוא גדל? כשיוסף הגיע לאחים שלו, מה אומר להם? "אתם יודעים, אני חלמתי שאתם תשתחוו לי". אם היו אומרים לו "יישר כוח! כל הכבוד יוסף, אתה בחור לעניין, תמשיך לחלום טוב. מודים לך על הכל, אתה אחלה בחור, תמשיך לחלום" – מה היה קורה? לא היה קורה כלום – הוא היה נשאר יוסף.

בזה שהם חשבו, "אנחנו נרמוס אותך, אנחנו נחנן את בעל החלומות הזה – מה הוא חשב לעצמו?!", מזה יצא שיוסף מלך על כל העולם. זה מה שקורח בדיק רצה לעשות. מה קורח רצה לעשות? – "כל מה שמשח רבנו אומר – זה המצאה של משה רבנו". מה קרה בסוף? בסוף משה רבנו התגדל פי עשר. התברר ש'משה אמת ותורתו אמת, ואנחנו בדאיים'. הכל אמת עכשיו – זה מה שהיה.

המדרש כותב: יוסף לא השאיר לבניו אפילו חמש פרוטות. כלום לא השאיר לבניו. וזה מה שהתגלה לרבי הקדוש. רבי הקדוש עם כל העשירות שלו, מה בסוף רבי אמר? זקף עשר אצבעותיו: "ולא נהניתי מהעולם הזה אפילו באצבע קטנה שלי". זה הוא למד ממי? מיוסף הצדיק.

הצדיקים לעתיד לבוא, לומדים את המטמון השלישי: משה ואהרן, וכל עם ישראל, עומדים בים. פיקוח נפש, המצרים מאחוריהם – פחד פחדים. משה רבנו לא עוזר, אהרן לא עוזר, תפילות לא עוזרות, שום דבר לא עוזר. מתי פתאום נקרע הים? כשהגיע ארונו של יוסף – מיד, 'וְסֵם הַיָּם מִפְּנֵי הַיָּם' (מפני יוסף, שברח מהעבירה), ישר נקרע הים!

אומר הרב וואזנר, ומשם לומדים הצדיקים לעתיד לבוא, שכשבן אדם עומד בניסיונות – זה יותר גדול ממשח רבנו, יותר גדול מאהרן, יותר גדול מהתפלה שתתפלל, יותר גדול. כאשר בן אדם יודע "אני יש לי ניסיון", והוא עומד בזה חזק – זה השכר שמתגלה לעתיד לבוא. שכל השכר שתקבל למעלה בשמים, כל מה שאתה מכיר מהתפילות, מהלימוד תורה שאתה לומד – זה יהיה קטן, לעומת הרגעים האלו שעמדת בניסיון.

* אָמַר רַבִּי חֲמַא (ב"ר) חֲנִינְיָא: שְׁלֹשׁ מִטְמוּנוֹת הִטְמִין יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם, אַחַת נִתְּגַלָּה לְקַרְחָה, וְאַחַת נִתְּגַלָּה לְאַנְטוֹנִינוֹס בֶּן אֶפְרוֹרִיס, וְאַחַת גָּנוּזָה לְצַדִּיקִים לְעֵתֵיד לְבָא (פסחים ק"ט ע"א).